

1. Rozvojovka a firmy si nekonkurují, ale doplňují se

17.06.2019 TRADE NEWS

strana: 58 rubrika: Do světa za obchodem

Odkaz na originál

Klíčová slova: agentury; České; rozvojové

Etiopie a Zambie jsou dvě ze šesti prioritních zemí české zahraniční rozvojové spolupráce a jediné dvě v Africe. V obou se již v minulosti podařilo realizovat mnoho rozvojových projektů, hlavně díky aktivní přítomnosti řady českých neziskových organizací. V posledních letech se ale ukazuje, že česká zahraniční rozvojová spolupráce může pomáhat nejenom prostřednictvím projektů neziskového sektoru, ale že svou nezastupitelnou roli mají i aktivity, do kterých se zapojují firmy.

ČESKÉ ZDRAVOTNICKÉ FIRMY V ETIOPII

V březnu 2019 proto do Etiopie přijela mise vedená Martinem Tlapou, náměstkem ministra zahraničních věcí, ve které nechyběli ani zástupci společnosti Linet a zástupce Asociace výrobců a dodavatelů zdravotnických prostředků (AVDZP). Hlavní město Addis Abeba většinu návštěvníků, kteří přijíždějí poprvé, překvapí. I když si nastudujete, že je vysoko na náhorní plošině, realita bere dech. Někomu i doslova. Více než dva tisíce nadmořských metrů mnoho cizinců z nížin cítí. Již při přistání se otevírá panoráma hor, které Addis, jak jí místní říkají, obklopují. V noci potom městu dominuje nejvyšší věž východní Afriky, kterou staví čínský investor a která po setmění hýří divokým neonovým osvětlením.

Jako jediná východoafrická země investovala Etiopie například do tramvajové dopravy, a jednu z nejušnějších ulic města tak protíná poměrně moderní tramvajová trať.

V posledních letech představuje země příležitost pro zahraniční investory a úspěchy se mohou pochlubit i české firmy. Jedna z exportně nejúspěšnějších – Linet – například uzavřela v roce 2018 smlouvu na dodávku stovek nemocničních lůžek pro etiopské státní nemocnice. Firma již do Etiopie dodala kolem 1200 lůžek a smlouva slibuje dodávky ještě více než dvojnásobku.

Avšak i pro společnost velikosti a síly Linetu podobný úspěch znamená mnoho let práce. Firmě se podařilo uspět navzdory čínské konkurenci, která je v Africe všudypřítomná. Linet Etiopany přesvědčil, že přestože je pořizovací cena jeho výrobků možná vyšší, jsou dlouhodobě výhodnější, protože jsou výrazně kvalitnější a není nutné tolik platit za jejich opravy. I v Africe je stále důležitější být schopný poskytovat také dlouhodobou podporu zákazníkům. Je tedy nutné mít spolehlivé místní partnery a distributory, což se Linetu v Etiopii povedlo díky spolupráci s rodinnou firmou německo-etioopských obchodníků.

Náměstek Martin Tlapa se zástupci AVDZP a Linetu nejenom slavnostně otevřeli stánek firmy na největším zdravotnickém veletrhu východní Afriky MEDEXPO 2019. Především jednali s náměstkyní ministra zdravotnictví Liyou Tadasse o možnostech pomoci zemi a dodávce komplexních českých nemocničních technologií, které se zdaleka neomezují pouze na postele. "Čeští výrobci zdravotnických prostředků spolupracují a umí poskytnout ucelenou nabídku dodávek, která se neomezuje na jeden úzký segment. Dokonce se povedlo, že zdravotnická asociace AVDZP dostala grant od **České rozvojové agentury** právě na podporu vzniku rozvojové platformy. Díky ní získali prostředky na tvorbu ucelené prezentace," vysvětlil náměstek Tlapa.

V době konání mise byli v Addis Abebě přítomni i čeští experti, kteří v rámci českého zdravotně humanitárního programu MEDEVAC opravovali oftalmologické přístroje a školili místní techniky v nemocnici Menelik II. "Je úžasné, když sedíme na schůzce s partnery v Etiopii a místopředseda AVDZP může odprezentovat nabídku české nemocnice včetně navazujících školení a podpory místních zdravotníků. A zároveň můžeme zájem o zemi ilustrovat i zrovna probíhající misí MEDEVAC," dodal náměstek Tlapa.

Podobné komplexní nabídky nejenom ze zdravotnictví, ale i z jiných oborů s rozvojovým přesahem dávají českým firmám šanci dosáhnout i na mezinárodní rozvojovou pomoc, na kterou by většinou jednotlivé české firmy nedosáhly.

ČESKÉ AGROPROJEKTY V ZAMBII

Po Etiopii navštívil náměstek Tlapa v dubnu 2019 se sektorovou misí spojenou s účastí na veletrhu také Zambii. Tam se česká pomoc dlouhodobě soustředí především na zemědělství. Volba je to zřejmá: v zemi je obděláváno stále pouze 14 % vhodné půdy, efektivita pěstování běžných i komerčních plodin je velmi nízká stejně jako podíl zemědělské produkce na HDP.

"České firmy prezentující se na tomto veletrhu nabízejí inovativní řešení schopné obstát v afrických podmínkách. Právě tyto technologie pomohou oživit zemědělský sektor a navýšit produktivitu. Například zemědělské stroje vhodné ke sklizni či jejímu zpracování představují jednu z možností českého exportu," zdůvodnil svou záštitu nad českým pavilonem na veletrhu AgriTech Expo, kde stánek sdílelo šest českých firem, náměstek Tlapa.

Příkladem úspěšného propojení rozvojové a komerční spolupráce je účast firem Ircon či Geotest na projektech zajišťujících stabilní produkci krmiva pro dojný skot či rehabilitaci vodních zdrojů pro napájení dobytka v Jižní provincii Zambie. Česká republika svá řešení nabízí v Zambii i malým a středním zemědělcům. V zemi vytvořila dvě demonstrační farmy, které odborně zaštiťuje Mendelova univerzita.

Náměstek Tlapa během své cesty navštívil České centrum excelence, které od roku 2017 nabízí školení a praktické demonstrace, částečně za využití výrobků českých firem. "Stovky úspěšných školení ve šlechtění nových, odolnějších odrůd rostlin, stromů, chovu ryb, využití bioplynu či solární energie nebo nových technik chovu skotu dobře ukazují český příspěvek k rozvoji Zambie," shrnul svou návštěvu a dodal, že díky dalším dodávkám českých výrobků se farma stane také výkladní skříní českého zemědělského know-

how v Zambii. Mimo to nabízí ČR zambijským studentům každoročně také stipendijní místa na českých veřejných vysokých školách, často právě v zemědělských oborech. ?

Jak získat reference v Africe Prosadit se v zemích Afriky není snadné a jednou z cest je získat první reference třeba prostřednictvím některého z nástrojů české rozvojové spolupráce, ať třeba díky projektům Programu B2B ČRA, rozvojovým platformám, programu Aid for Trade v gesci MPO nebo programu Záruka ZRS, který spolu s MZV připravila pro exportéry Českomoravská záruční a rozvojová banka. MZV plánuje postupně rozšiřovat také další nástroje, jako jsou například účelově vázané dary, které byly pilotně využity v roce 2018 v Sýrii a letos jsou kromě Sýrie používány pro Irák.

Foto: Z letošního veletrhu MEDEXPO v Addis Abebě. Náměstek ministra zahraničních věcí ČR Martin Tlapa diskutuje s Misganem Argou, státním ministrem obchodu a průmyslu Etiopie

Foto: Během návštěvy Českého centra excelence, demonstrační farmy pro malé farmáře v Zambii. Na fotu Martin Tlapa (vlevo) při prohlídce úseku hospodářských zvířat společně s velvyslancem ČR v Zambii Radkem Rubešem (vpravo) a Jiřím Novákem, zástupcem firmy AgriServe Agro, která farmu provozuje

Text a foto: Helena Schulzová, Petr Preclík

O autorovi: Helena Schulzová je vedoucí oddělení služeb pro exportéry, Odbor ekonomické diplomacie, MZV Petr Preclík je zástupce velvyslance, Zastupitelský úřad ČR v Zambii

[« zpět na začátek](#)